

Gedragcode

**Stichting Pensioenfonds voor
Personeelsdiensten**

1 januari 2020

Artikel 1 Definities

1. Fonds

Stichting Pensioenfonds voor Personeelsdiensten

2. Verbonden personen*

- a. Leden van het algemeen bestuur;
- b. Leden van de auditcommissie en het verantwoordingsorgaan;
- c. Aangestelde vaste, externe adviseurs die door het algemeen bestuur als zodanig zijn aangewezen;
- d. Houders van sleutelfuncties;
- e. Andere (groepen van) personen aangewezen door het algemeen bestuur van het fonds.

3. Direct betrokken personen

Medewerkers van uitbestedingspartners, welke jaarlijks verklaren de gedragscode van de uitbestedingspartner te hebben nageleefd.

4. Nevenfuncties

Iedere functie, zowel bezoldigd als onbezoldigd, die de verbonden persoon naast zijn functie bij het fonds vervult.

5. Insiders

De verbonden personen die direct of indirect bij transacties van het fonds in financiële instrumenten zijn betrokken dan wel anderszins uit hoofde van hun werkzaamheden, beroep of functie over voorwetenschap beschikken of kunnen beschikken. Een insider is ook de verbonden persoon die kan beschikken over andere vertrouwelijke (markt)informatie. Het algemeen bestuur kan andere (groepen van) verbonden personen als insider(s) aanwijzen. De uitvoerend bestuursleden worden per definitie aangemerkt als insider. De compliance officer stelt een verbonden persoon schriftelijk op de hoogte als hij wordt aangemerkt als insider.

6. Gelieerde derden

- a. Echtgenoot, echtgenote of partner van de verbonden persoon;
- b. Bloed- en aanverwanten van de verbonden persoon tot in de tweede graad;
- c. (andere) personen die tot hetzelfde huishouden van de verbonden persoon behoren;
- d. Lasthebbers en vermogensbeheerders (niet zijnde vrije-hand-beheerders), voor zover handelend ten behoeve van de verbonden persoon;
- e. Rechts- of natuurlijke personen met wie de verbonden persoon een relatie heeft welke van dien aard is dat de insider, een direct of indirect wezenlijk belang heeft bij het resultaat van een transactie in een financieel instrument.

---

* Verbonden personen, insiders en derden zijn mannelijke woorden. In dit verband zal dan ook 'hij' of 'hem' worden gebruikt, ook als het vrouwen betreft.

7. Zakelijke relatie

Een bedrijf of instelling waarmee het pensioenfonds direct of indirect zakelijke contacten onderhoudt of waarschijnlijk zal onderhouden, waaronder leveranciers en aannemers.

8. Persoonlijke transactie

- a. Een transactie in een financieel instrument, door of in naam van een insider, waarbij:
  1. de insider handelt anders dan in de normale uitoefening van zijn beroep of functie;
  2. een transactie wordt verricht voor rekening van de insider; of
  3. een transactie wordt verricht voor rekening van gelieerde derden; dan wel
- b. Een andersoortige (financiële) transactie, inclusief het anders dan in de uitoefening van zijn beroep of functie verrichten, doen verrichten of bewerkstelligen van enige handeling, ten voordele van de insider of gelieerde derden.

9. Andere vertrouwelijke (markt) informatie

Informatie en/of kennis die door aard of inhoud als zelfstandig gegeven of in combinatie met andere gegevens tot een informatievoorsprong (voorwetenschap) voor de verbonden persoon of een gelieerde derde kan leiden en welke informatie en/of kennis op grond van noodzakelijke afscherming van informatie en kennis (need-to-know) niet gedeeld mag worden tussen verschillende bedrijfsonderdelen en/of tussen personen onderling. Daarbij is het niet relevant of deze personen werkzaam zijn binnen het pensioenfonds, of dat personen werkzaam zijn bij- of voor andere (markt)partijen.

10. Financieel instrument

- a. Effect, zoals (niet limitatief) aandelen en obligaties;
- b. Geldmarktinstrument;
- c. Recht van deelneming in een beleggingsinstelling, niet zijnde een effect;
- d. Derivatcontract, waaronder begrepen maar daartoe niet beperkt een optie, future, swap, valuta- en rentetermijncontract;
- e. Overige financiële instrumenten in de zin van de Wet op het financieel toezicht, en voorts al hetgeen naar de opvattingen in het maatschappelijk verkeer als zodanig wordt beschouwd.

11. Integriteitsrisico

Gevaar voor aantasting van de (goede) reputatie, alsmede de bestaande en toekomstige bedreiging van het vermogen of resultaat van het fonds als gevolg van een ontoereikende naleving van hetgeen bij of krachtens enig wettelijk voorschrift is voorgeschreven.

12. Reputatierisico

Gevaar voor de aantasting van de reputatie van het pensioenfonds.

13. Voorwetenschap

De bekendheid met informatie die concreet is en die rechtstreeks of middellijk betrekking heeft op een uitgevende instelling, waarop de financiële instrumenten betrekking hebben, of omtrent de handel in deze financiële instrumenten, welke informatie niet openbaar is gemaakt en waarvan openbaarmaking significante invloed zou kunnen hebben op de koers van de financiële instrumenten of op de koers van daarvan afgeleide financiële instrumenten.

14. Belangenverstrengeling

Het met elkaar verweven raken van de zakelijke en/of persoonlijke belangen van een verbonden persoon, en de belangen van een zakelijke relatie van het fonds, met als potentieel gevolg dat zijn belangen op enig moment gaan conflicteren met die van het fonds.

15. Compliance

De naleving van wet- en regelgeving en regels die het fonds zelf heeft opgesteld met het oogmerk reputatieschade te voorkomen, door het bewerkstelligen van een integere bedrijfsvoering van het fonds en een integere cultuur waar het als vanzelfsprekend is dat verbonden personen handelen in overeenstemming met de geldende maatschappelijke normen en de (ongeschreven) wet- en regelgeving.

16. Compliance officer

De door het algemeen bestuur aangewezen functionaris die onder andere belast is met het houden van toezicht op de naleving van deze gedragscode en de verbonden personen en/of insiders adviseert en informeert over de uitleg en toepassing van deze gedragscode.

17. Algemeen bestuur

Het algemeen bestuur van het fonds, zijnde alle niet-uitvoerende en uitvoerende bestuursleden tezamen.

18. Uitvoerend bestuur

De gezamenlijke uitvoerende bestuursleden.

19. Niet-uitvoerend bestuur

De gezamenlijke niet-uitvoerende bestuursleden.

20. Onafhankelijk voorzitter

Het niet-uitvoerend bestuurslid, zonder stemrecht, die voorzitter is van het algemeen bestuur en van het niet-uitvoerend bestuur.

Artikel 2 Inleidende bepalingen en doel van de gedragscode

1. Doel van deze gedragscode is het waarborgen en handhaven van het vertrouwen in het fonds door belanghebbenden, door gewenst gedrag te stimuleren en ongewenst gedrag te voorkomen. De gedragscode kent daartoe algemene gedragsregels voor verbonden personen en aanvullende gedragsregels voor insiders.
2. Het uitgangspunt van de gedragscode is de transparantie rondom gedragsregels te bevorderen en ervoor te zorgen dat alle aan het fonds verbonden personen, ook voor bescherming van hun eigen belangen, duidelijk weten wat wel en wat niet geoorloofd is. De gedragscode is tevens bedoeld ter bescherming van aan het fonds verbonden personen in hun externe contacten met onder andere zakelijke relaties.
3. De gedragscode draagt mede bij aan het integer functioneren van het fonds ten behoeve van al diegenen die bij het fonds belang hebben en tot het waarborgen van de goede naam en reputatie van het fonds als marktpartij en de pensioensector in het algemeen.

4. Voor zover personen die onder de gedragscode vallen ook onder een algemene gedragscode vallen in het kader van hun arbeidsovereenkomst, worden de bepalingen van de algemene gedragscode beschouwd als een aanvulling op de gedragscode, en een nadere uitwerking daarvan.
5. De organisatie waaraan het fonds werkzaamheden heeft uitbesteed moet beschikken over een gedragscode, die ten minste gelijkwaardig is aan die van het fonds.
6. Het is niet toegestaan de normen van de gedragscode te omzeilen door het betrekken van (gelieerde) derden.
7. Deze gedragscode werkt de gedragsregels van de toezichhouder DNB uit. De verbonden persoon dient te allen tijde te voldoen aan de geldende wet- en regelgeving ter zake.
8. Het algemeen bestuur van het fonds is verantwoordelijk voor het naleven van de verplichtingen die voortvloeien uit enige wettelijke bepaling of de gedragscode.

Artikel 3 Normen

Van iedere verbonden persoon wordt verwacht dat hij zich onder alle omstandigheden zal gedragen volgens de hoogste normen van de bedrijfsethiek. Dit betekent dat alle verbonden personen moeten voorkomen dat hun privé-belangen in conflict komen c.q. verstrengeld raken met de belangen van het fonds, dan wel dat de schijn wordt opgewekt dat zulks het geval zou zijn. Dit geldt ook bij alle contacten met derden.

Uitgangspunt in alle gevallen van potentiële belangenconflicten is, dat iedere verbonden persoon een eigen verantwoordelijkheid heeft richting het fonds en de belanghebbenden van het fonds. Iedere verbonden persoon moet ervan doordrongen zijn dat (de schijn van) belangenverstrengeling de reputatie van het fonds en van de verbonden personen zelf kan schaden.

De verbonden persoon is verplicht elk (potentieel) belangenconflict direct te melden aan de compliance officer. De compliance officer zal de onafhankelijk voorzitter van het algemeen bestuur op de hoogte stellen van het (potentiele) belangenconflict. Voor de volgende gevallen, waarin sprake kan zijn van (de schijn van) een potentieel belangenconflict, gelden specifieke regels:

- Relatiegeschenken;
- Uitnodigingen;
- Nevenfuncties;
- Financiële belangen;
- Fonds leveranciers/aannemers;
- Eigendommen van het fonds.

Artikel 4 Normen over belangenconflicten

1. Aanvaarden van relatiegeschenken

Verbonden personen dienen terughoudend en transparant om te gaan met de aanvaarding van relatiegeschenken om te voorkomen dat (de schijn ontstaat dat) het aanvaarden van een relatiegeschenk van invloed kan zijn op de beslissingen van het fonds.

2. Waarde van relatiegeschenken

Het in ontvangst nemen van relatiegeschenken dient in ieder geval beperkt te blijven tot kleine attenties waarvan de samengestelde commerciële waarde niet meer dan € 50,- bedraagt per jaar van één bedrijf of instelling. De ontvangen relatiegeschenken dienen gemeld te worden bij de compliance officer.

Aangeboden relatiegeschenken die de waarde van € 50,- overschrijden dienen zo spoedig mogelijk gemeld te worden bij de compliance officer. Ook bij mogelijke beïnvloeding door (toekomstige) relaties van het fonds dient onmiddellijke melding te worden gedaan aan de compliance officer, die een advies hierover uitbrengt aan de onafhankelijke voorzitter van het algemeen bestuur.

De compliance officer registreert de door de verbonden personen ontvangen relatiegeschenken.

3. Geven van relatiegeschenken

Relatiegeschenken worden nimmer gegeven, behalve voor zover de commerciële waarde niet meer dan € 50,- per relatie per jaar bedraagt. Het is niet toegestaan relatiegeschenken te geven om daarmee toekomstige beslissingen van derden te beïnvloeden.

4. Aanvaarden van giften

In aanvulling op het voorgaande is het niet toegestaan om giften waaronder contant geld, goederen of diensten met een geldswaarde in welke vorm dan ook te accepteren van derden, behoudens het in lid 2 bepaalde. Een dergelijk aanbod dient onmiddellijk gemeld te worden aan de compliance officer. Voorbeelden van giften zijn onder andere:

- reizen (vliegtickets, treinkaartjes, passagebiljetten voor reizen per schip, hotel, appartement- of vakantieverblijf, huurauto's);
- kostenvergoedingen voor partners;
- leveranties van goederen of diensten met ongebruikelijke hoge kortingen of tegen niet-marktconforme tarieven;
- leningen van zakelijke relaties.

5. Uitnodigingen

Verbonden personen dienen terughoudend en transparant om te gaan met de aanvaarding van een uitnodiging van een (potentiele) zakelijke relatie die zij uit hoofde van hun functie bij het fonds ontvangen, teneinde te voorkomen dat ze in een situatie geraken waarin het accepteren van een uitnodiging hun beslissingen kan beïnvloeden of de schijn kan wekken dat hun beslissingen beïnvloed worden.

- a. *Uitnodigingen voor reizen, seminars, bedrijfsbezoeken en andere bijeenkomsten in Nederland*
Uitnodigingen voor bijeenkomsten met een niet strikt zakelijk karakter (lees: entertainment) mogen niet worden aanvaard.

Uitnodigingen voor reizen, seminars, bedrijfsbezoeken en andere bijeenkomsten in Nederland die wel mogen worden aanvaard, voldoen aan onderstaande criteria:

- De bijeenkomst heeft een zakelijk karakter en vindt plaats in Nederland;
- Het doel van de bijeenkomst is vergroting van voor het fonds relevante kennis;
- Indien er een niet-kennis gerelateerd element onderdeel van de bijeenkomst uitmaakt, mag de uitnodiging alleen worden geaccepteerd indien het kennis gerelateerde deel duidelijk de overhand heeft.

Voor alle uitnodigingen die worden aanvaard, geldt een meldingsplicht.

b. *Uitnodigingen voor reizen, seminars, bedrijfsbezoeken en andere bijeenkomsten in het buitenland*

Voor reizen en uitnodigingen voor bijeenkomsten in het buitenland geldt dat deze slechts aanvaard mogen worden na voorafgaande goedkeuring door de onafhankelijk voorzitter van het algemeen bestuur, na advies van de compliance officer. Bovendien mag het alleen om groepsreizen gaan. Het meereizen van de partner van een verbonden persoon is niet toegestaan, anders dan na voorafgaande goedkeuring van de onafhankelijke voorzitter van het algemeen bestuur. Teneinde de onafhankelijke positie van het fonds te waarborgen zijn de reis- en verblijfkosten altijd voor rekening van het fonds.

c. *Uitnodiging optreden spreker*

Uitnodigingen om, namens het fonds, als spreker op te treden op een congres of seminar mogen worden aanvaard indien:

- er onderbouwd geen sprake is van een potentieel belangenconflict;
- de eventuele beloning in verhouding staat tot de verrichte werkzaamheden; en
- het voornemen om als spreker op te treden wordt gemeld aan de compliance officer.

De compliance officer registreert de door de verbonden personen geaccepteerde uitnodigingen.

6. Nevenfuncties

Het aanvaarden of continueren van een nevenfunctie van een verbonden persoon is toegestaan na melding bij de compliance officer en na goedkeuring door de onafhankelijk voorzitter van het algemeen bestuur. Bij de beoordeling wordt getoetst of sprake is van een nevenfunctie welke:

- de schijn heeft, of kan opwekken, van een belangenconflict;
- onevenredige tijdsbesteding met zich meebrengt ten opzichte van de taak bij het fonds;
- kan leiden tot reputatieschade van het fonds.

Nevenfuncties worden inclusief wettelijke VTE-scores vastgelegd in het register dat wordt bijgehouden door de compliance officer.

7. Financiële belangen in zakelijke relaties

Het, al dan niet via een gelieerde derde, houden van een financieel belang in een bedrijf of instelling welke voorkomt op de lijst van bedrijven en instellingen waarmee het fonds zaken doet of waarmee het fonds waarschijnlijk zaken zal gaan doen is in verband met een (potentieel) belangenconflict niet toegestaan. In ieder geval wordt als aanmerkelijk financieel belang beschouwd een belang van 5% of meer overeenkomstig de in de fiscale wet- en regelgeving gehanteerde definitie.

Indien een verbonden persoon een bestuurslid betreft welke uit hoofde van zijn functie als afgevaardigde vanuit de branche een aanmerkelijk financieel belang heeft bij een werkgever welke is aangesloten bij het fonds, dan wordt volstaan dat betreffend bestuurslid melding maakt van het aanmerkelijk financieel belang bij de compliance officer. Dit is dienovereenkomstig van toepassing op externe adviseurs die als verbonden personen zijn aangemerkt en welke een aanmerkelijk financieel belang hebben in de (eigen) onderneming waarvoor zij werkzaam zijn.

8. Fonds leveranciers/aannemers e.d.

Het is de verbonden persoon niet toegestaan als privépersoon transacties aan te gaan of privé gebruik te maken van diensten van leveranciers en zakelijke dienstverleners waarmee het fonds direct of indirect zakelijke contacten onderhoudt, behoudens een positief advies van de compliance officer. De compliance officer kan alleen positief advies geven als sprake is van marktconforme voorwaarden en geldelijk privé-voordeel is uitgesloten.

9. Eigendommen van het fonds

De verbonden persoon gaat zorgvuldig om met de bedrijfsmiddelen van het fonds. Privégebruik van bedrijfsmiddelen is niet toegestaan zonder voorafgaande melding bij de compliance officer en toestemming van de onafhankelijk voorzitter. Intellectueel eigendom van specifieke, door het fonds ontwikkelde en niet openbaar gemaakte beleggingsinstrumenten of analysemodellen dient overeenkomstig de voorwaarden daarvan behandeld te worden. Gebruik voor privé doeleinden of openbaarmaking ervan naar derden is niet toegestaan zonder voorafgaande melding bij de compliance officer en toestemming van de onafhankelijk voorzitter.

10. Beveiligde toegang tot stukken van het fonds

De verbonden persoon gaat vertrouwelijk met de stukken van het fonds om. Indien de stukken van het fonds geraadpleegd worden middels een applicatie op tablets, laptops en dergelijke, dient de applicatie en het apparaat zelf beveiligd te worden met een wachtwoord.

12. Lidmaatschap organen pensioenfonds

Het lidmaatschap van een orgaan van het fonds is niet verenigbaar met het lidmaatschap van een ander orgaan binnen hetzelfde fonds.

Artikel 5 Normen over voorwetenschap

1. De verbonden persoon mag geen gebruik maken van voorwetenschap. De verbonden persoon dient verder uiterste zorgvuldigheid te betrachten bij de behandeling van informatie waarvan hij weet of redelijkerwijs behoort te weten dat deze informatie moet worden aangemerkt als vertrouwelijke (markt)informatie. Het gebruik van voorwetenschap en het verspreiden van andere vertrouwelijke informatie is slechts toegestaan indien een zorgvuldige uitoefening van zijn functie dat vereist.
2. De insider die met betrekking tot financiële instrumenten over informatie beschikt als bedoeld in artikel 5.1, dient dit direct te melden bij de compliance officer en onthoudt zich van het verrichten van transacties of het aanzetten tot het verrichten van transacties, zowel rechtstreeks als middellijk, in die financiële instrumenten, dan wel van het daarover te adviseren, anders dan van hem bij een zorgvuldige uitoefening van zijn functie mag worden verwacht.

3. Het is de insider verboden om binnen vierentwintig uur opdracht te geven tot zowel een aan- als verkooporder voor transacties in een financieel instrument van dezelfde uitgevende instelling, rechtspersoon of vennootschap.
4. Het is de insider verboden om transacties in een financieel instrument te (laten) verrichten naar aanleiding van of vooruitlopend op effectenorders van het pensioenfonds.
5. De verbonden persoon, anders dan de insider, die beschikt over informatie als bedoeld in artikel 5.1 meldt dit aan de compliance officer. De compliance officer deelt onverwijld aan de betrokken verbonden persoon mee of hij als insider wordt aangemerkt en informeert de onafhankelijk voorzitter daarover. De compliance officer stelt de insider op de hoogte van de gevolgen van de aanwijzing als insider.
6. Iedere verbonden persoon is desgevraagd gehouden alle informatie aan de compliance officer te verschaffen in het kader van de strikte naleving van de gedragscode.

Artikel 6 Normen over persoonlijke transacties (insiderregeling)

1. Er mag nooit een verband bestaan tussen de transacties in financiële instrumenten die het pensioenfonds tot stand brengt of doet komen en een persoonlijke transactie van de insider of een gelieerde derde.
2. De insider dient zich te onthouden van elk handelen of de redelijkerwijs voorzienbare schijn daarvan, met gebruik van voorwetenschap of met anderszins vertrouwelijke informatie. Hij dient voorts iedere vermenging van zakelijke en privébelangen respectievelijk de redelijkerwijs voorzienbare schijn daarvan, te vermijden.
3. Het is een insider die beschikt over voorwetenschap niet toegestaan:
  - deze informatie aan een derde mee te delen, anders dan in de normale uitoefening van zijn functie binnen het fonds, of
  - een derde aan te bevelen of ertoe aan te zetten transacties te verrichten of te bewerkstelligen in die financiële instrumenten, waarop de voorwetenschap betrekking heeft.Het vorige is van overeenkomstige toepassing op een insider die weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat hij over voorwetenschap beschikt.

Artikel 7 Toezicht op persoonlijke transacties (insiderregeling)

1. De compliance officer houdt gegevens bij van de gemelde of door hem onderkende persoonlijke transacties en vermeldt daarbij in voorkomend geval tevens of de desbetreffende transactie goedgekeurd of verboden is.
2. De insider onderschrijft dat de compliance officer bevoegd is een onderzoek in te (doen) stellen naar enige beleggingstransactie verricht door, in opdracht van of ten behoeve van de insider.

De insider is verplicht jaarlijks te bevestigen aan de compliance officer, dat hij de uitgangspunten van de insiderregeling onderschrijft en heeft nageleefd.

3. De insider is in het kader van een strikte naleving van de gedragscode gehouden desgevraagd alle informatie met betrekking tot een door hem of ten behoeve van hem verrichte persoonlijke transactie aan de compliance officer te verstrekken.
4. De insider is verplicht desgevraagd opdracht te geven aan het fonds, een andere instelling, lasthebber, beleggingsinstelling of andere derde, om de compliance officer alle informatie te verstrekken over enige ten behoeve van hem of in zijn opdracht verrichte persoonlijke transactie.
5. De compliance officer is bevoegd over de uitkomst van dit onderzoek schriftelijk te rapporteren aan de onafhankelijk voorzitter. Alvorens de compliance officer daarover rapporteert, wordt de insider in de gelegenheid gesteld om te reageren op de bevindingen van het onderzoek. De insider wordt door de onafhankelijk voorzitter van de definitieve uitkomst van het onderzoek in kennis gesteld. Indien het onderzoek ziet op de onafhankelijk voorzitter dan rapporteert de compliance officer aan het uitvoerend bestuur.
6. Van het toezicht op de persoonlijke transacties van de insider zijn vrijgesteld:
  - transacties in obligaties uitgegeven door de Staat en andere overheden,
  - transacties in financiële instrumenten waarvan het beheer, op grond van een schriftelijke overeenkomst is overgedragen aan een professionele vermogensbeheerder, op zodanige voorwaarden dat de insider geen invloed kan uitoefenen op de fondsselectie of op afzonderlijke transacties,
  - transacties in indexfondsen of in ter beurse genoteerde rechten van deelneming in (semi)open-ended-beleggingsinstellingen, mits de insider binnen die instelling geen functie vervult.Desgewenst overlegt de insider aan de compliance officer de overeenkomst welke ten grondslag ligt aan de overdracht van het beheer van zijn vermogensbestanddelen.

Artikel 8 Vertrouwelijkheid

De verbonden persoon mag geen informatie over zaken - inclusief de individuele pensioengegevens - en beleggingen van het fonds waarvan hij weet of redelijkerwijs behoort te weten dat die informatie vertrouwelijk is en die hem ter kennis is gekomen aan derden bekend maken of ten eigen voordele of ten behoeve van anderen dan het fonds gebruiken.

Artikel 9 Meldingsplicht

1. De verbonden persoon is verplicht elk (potentieel) tegenstrijdig belang, integriteitsrisico of reputatierisico onverwijld te melden aan de compliance officer via compliancestipp@hvglaw.nl. Pogingen van een (aspirant)relatie tot beïnvloeding dienen eveneens onverwijld te worden gemeld. Indien de verbonden persoon twijfelt omtrent de uitleg of de toepassing van de gedragscode, is hij verplicht het advies van de compliance officer in te winnen.

2. De insider dient, met inachtneming van artikel 7.6 van de gedragscode, voorafgaand aan de persoonlijke transactie de voorgenomen transactie te melden aan de compliance officer. De voorgenomen transactie zal door de compliance officer worden beoordeeld op mogelijke overtreding van de bepalingen uit de artikelen 5 en 6 van deze gedragscode, alsmede op andere interne regels met betrekking tot handel met voorkennis of marktmisbruik. Daaronder begrepen transacties in financiële instrumenten die voorkomen op de interne blacklist.
3. Indien een bepaling toestemming of goedkeuring verlangt van het algemeen bestuur, dan is dat oordeel voorbehouden aan de onafhankelijk voorzitter. Indien de onafhankelijk voorzitter toestemming of goedkeuring nodig heeft, dan wordt toestemming gevraagd aan het uitvoerend bestuur.

Artikel 10 Compliance officer en onderzoek

1. Het algemeen bestuur van het fonds stelt een compliance officer aan en kan deze van zijn taken ontheffen. De compliance officer vervult een onafhankelijke rol binnen het pensioenfonds. De compliance officer rapporteert periodiek rechtstreeks aan het algemeen bestuur. De compliance officer pleegt overleg met de onafhankelijk voorzitter, zowel voor de dagelijkse gang van zaken als in het geval zich bijzondere omstandigheid heeft voorgedaan.
2. Het uitvoerend bestuur van het fonds legt de taken en bevoegdheden van de compliance officer schriftelijk vast in het compliance programma. Het algemeen bestuur van het fonds dient te waarborgen dat de compliance officer over voldoende bevoegdheden beschikt voor het uitoefenen van toezicht op de naleving van de relevante wettelijke bepalingen en de gedragscode en dat hij een onafhankelijke rol kan vervullen ten opzichte van degenen die zijn onderworpen aan zijn toezicht. De compliance officer houdt toezicht op de deugdelijkheid en effectiviteit van interne regels en procedures. Hij rapporteert ten minste jaarlijks over zijn werkzaamheden en doet aanbevelingen op basis van de resultaten van zijn werkzaamheden. De externe accountant ziet toe op de in het kader van de naleving van de gedragscode door de compliance officer uitgevoerde werkzaamheden.
3. Het algemeen bestuur van het fonds legt vast welke acties het heeft ondernomen naar aanleiding van de bevindingen van de compliance officer.
4. De compliance officer is belast met het toezicht op de naleving van de op grond van deze gedragscode geldende bepalingen en heeft toegang tot alle geledingen binnen het fonds. Indien de compliance officer daartoe aanleiding heeft kan hij insiders verplichten op eerste verzoek alle informatie te (laten) vertrekken omtrent enige door hen verrichte persoonlijke beleggingstransactie. De compliance officer controleert of de privé beleggingstransacties aan de toepasselijke regels, voorschriften en aanwijzingen voldoen.
5. De compliance officer adviseert en informeert, gevraagd en ongevraagd, verbonden personen over de uitleg en toepassing van bepalingen zoals die zijn opgenomen in deze gedragscode.

6. De compliance officer en de onafhankelijk voorzitter zijn gehouden tot geheimhouding van informatie verstrekt door verbonden personen of derden. De geheimhouding kan worden doorbroken in het geval een goede uitoefening van zijn functie daartoe noodzaakt.
7. De compliance officer documenteert zijn werkmethoden en werkzaamheden en administreert en archiveert alle informatie die hem door verbonden personen (de meldingen persoonlijke beleggingstransacties inbegrepen) of derden is verstrekt in het kader van deze gedragscode. Hij bewaart digitaal afschriften van alle schriftelijke overeenkomsten en jaarlijkse verklaringen die verbonden personen hem moeten verstrekken (waarin zij verklaren zich aan de gedragscode te zullen houden). Tevens administreert en archiveert de compliance officer alle door hem verrichte controles en onderzoeken en de genomen acties, alsmede overige van belang zijnde informatie, memoranda en correspondentie. De gegevens worden ten minste zeven jaar bewaard.
8. Het pensioenfonds legt een lijst aan van alle verbonden personen die als insider worden aangemerkt. De compliance officer deelt zodra hij daarvan in kennis is gesteld aan de op de lijst opgenomen verbonden personen mee dat zij als insider zijn aangemerkt en hij stelt hen op de hoogte van de gevolgen van de aanwijzing als insider.
9. Het pensioenfonds dient eveneens een lijst met alle bedrijven en instellingen waarmee het fonds zaken doet op te stellen en deze regelmatig te actualiseren; deze lijst wordt aan de verbonden personen ter beschikking gesteld.

Artikel 11 Ondertekening en jaarlijkse verklaring van naleving

1. Iedere verbonden persoon en insider moet bij aanvang van zijn functie bij het fonds de gedragscode ondertekenen, waarmee hij zich verbindt alle voor hem relevante regels uit deze gedragscode na te leven.
2. Aan het eind van ieder kalenderjaar of bij het niet langer verbonden zijn aan het pensioenfonds, moet iedere verbonden persoon en insider een verklaring ondertekenen over de juiste naleving van de geldende bepalingen in de gedragscode over het afgelopen jaar.
3. Bij het niet langer verbonden zijn aan het fonds blijven de uit de gedragscode geldende normen over het omgaan met vertrouwelijke informatie van toepassing op de verbonden personen, voor zover dat uit hun aard voortvloeit.

Artikel 12 Sancties

Het handelen door de verbonden persoon in strijd met deze gedragscode wordt beschouwd als een ernstige inbreuk op het vertrouwen dat het fonds in de verbonden persoon moet kunnen stellen, en kan op grond daarvan leiden tot een sanctie door het algemeen bestuur. Afhankelijk van de ernst van de overtreding kunnen de sancties variëren van een waarschuwing, het ongedaan maken van het door de verbonden persoon behaalde voordeel, schorsing tot ontheffing van het bestuurslidmaatschap. Een overtreding kan, door het algemeen bestuur, gemeld worden bij de DNB en indien van toepassing bij het Dutch Securities Institute (DSI). Het voorgaande laat onverlet een vordering tot schadevergoeding en/of aangifte bij de justitiële autoriteiten.

Artikel 13 Advies en bezwaar

Indien de verbonden persoon twijfelt omtrent de uitleg of de toepassing van de op hem van toepassing zijnde artikelen is hij verplicht het advies van de compliance officer in te winnen. De compliance officer is bevoegd een voor de verbonden persoon (bindend) advies te doen, behoudens bezwaar. Tegen het (bindend) advies van de compliance officer kan de verbonden persoon bezwaar maken bij de onafhankelijk voorzitter. De onafhankelijk voorzitter dient bezwaar te maken bij het uitvoerend bestuur. Het maken van bezwaar heeft geen schorsende werking ten aanzien van het (bindende) advies van de compliance officer.

Artikel 14 Onvoorziene gevallen

In onvoorziene gevallen waarin deze gedragscode niet voorziet, beslist het algemeen bestuur van het fonds. In geval van twijfel zal overleg plaatsvinden met de compliance officer hoe in dat concrete geval dient te worden gehandeld.

Artikel 15 Slotbepalingen

1. Het algemeen bestuur kan de gedragscode te allen tijde wijzigen.
  2. Naast deze gedragscode beschikt het pensioenfonds over een integriteitsbeleid en een incidenten- en klokkenluidersregeling.
  3. De onderhavige gedragscode, versie 2020, vervangt met ingang van 1 januari 2020 alle vorige gedragscodes.
-